

Leden PPZ-overleg

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen

P/a Waterschap Zeeuwse
Eilanden
Kanaalweg 1
Middelburg
P/a Postadres: Postbus 1000
4330 ZW Middelburg
T (0118) 62 13 70
F (0118) 62 19 93
www.zeeweringen.nl

Contactpersoon
ing. R.H.M. van de Voort
T 13 69 / (06) 218 41 099
roy.vande.voort@rws.nl

memo

Dijktraject Hoedekenskerke "restant" in relatie tot het voormalige wachthuisje voor het veer Hoedekenskerke-Terneuzen

Datum
11 januari 2010

Bijlage(n)
2
Kenmerk
PZDB-M-10005

Geachte leden,

In 2012 wilt het project Zeeweringen het dijktraject Hoedekenskerke "restant" verbeteren tussen dijkpaal 0372⁵⁰ en 0375 (zie de bijlagen).

Hoedekenskerke "restant"

Dijktraject Hoedekenskerke "restant" ligt ter hoogte van de haven De Val nabij Hoedekenskerke aan de Westerschelde en beslaat circa 250 meter. Dit deel wordt pas in 2012 aangepakt omdat dan het café-restaurant op het terrein verwijderd is en zodoende het dijklichaam én de glooiing kunnen worden versterkt. Op het terrein in het dijktraject ligt ook een voormalig wachthuisje.

Cultuurhistorische elementen

Haven De Val ligt binnen cultuurhistorisch cluster Hoedekenskerke¹. In dit cluster zijn een aantal elementen van belang voor dijktraject Hoedekenskerke "restant":

- CZZ-066: Haven De Val (historische haven) - *Tot de afdamming van de Zwake in 1445 bestond er een veer vanaf 's-Gravenpolder over de Zwake naar Hoedekenskerke. Daarnaast bestond er in Hoedekenskerke een veer richting Terneuzen, in 1866/1867 uitgebreid naar Hansweert en Borssele, maar deze diensten zijn naderhand weer vervallen. In 1872 werd in Hoedekenskerke een aanlegsteiger gemaakt langs de zeedijk. In 1914 werd circa 200 meter zuidwaarts daarvan een nieuwe steiger gebouwd en in 1930/1932 werd de huidige veerhaven aangelegd in de in 1782 geïnundeerde inlaag voor Kapuinenhoek. Het veer is inmiddels opgeheven en de haven wordt nu gebruikt als jachthaven. Moderne dijkbekleding. Op de plek van de steiger uit 1914 ligt nu weer een steiger voor het toeristisch fiets-voetveer naar Terneuzen. (CHS-code GEO-1366/ZL-BO-127, waardering zeer hoog, geen beschermde status)*
- CZZ-067: Nieuwe Veerweg 2 (havengebouw) - *Wachtlokaal veer uit 1930: klein havengebouwtje, onderdeel van havencomplex dat voor ontwikkeling van Hoedekenskerke van belang was. Roodbruine machinale vormbaksteen in Vlaams verband, siermetselwerk en betonnen plint. Houten kozijnen, houten voordeur met glasruiten, houten luifel en houten goederendeur. Plat dak. Nu in gebruik als opslag door het café ernaast. (CHS-code ZL-BO-128, waardering zeer hoog, geen beschermde status)*

¹ Cluster en objecten als verwoord in "Deelrapport Westerschelde Noordoever" van de Stichting Dorp, Stad en Land (in archief Zeeweringen als PZDB-R-09314)

014760 2010 PZDB-M-10005

gave Wachthuisje Hoedekenskerke t.b.v. PPZ-overleg

- CZZ-068: Havengebouw - *Havengebouw, nu in gebruik als café-restaurant. Belangrijk element voor het gezicht van de haven. Het gebouw werd waarschijnlijk in 1946 gebouwd als veerhuis/café bij de hervatting van de veerdienst naar Terneuzen. (geen CHS-code, waardering hoog, geen beschermde status)*

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen

Datum
11 januari 2010

Dijk Hoedekenskerke "restant"

In de bijlagen is een luchtfoto te zien van het dijktraject. Duidelijk te zien is de versmalling van het dijkprofiel ter hoogte van de beide gebouwen op het haventerrein. Met een stippellijn is de gewenste toekomstige "body" van het dijklichaam weergegeven om bestand te zijn tegen een "superstorm". Daarnaast is een verhoging van een deel van het plateau (als stormvloedberm) naar het ontwerppeil waterkeringtechnisch nodig.

Met het oog op kruinverhoging in de toekomst (zeespiegelstijging) is een verbreding van de dijk nog meer van belang om deze verhoging te kunnen opvangen.

Het uitbreiden van het dijklichaam aan de binnenzijde is ongewenst, hiervoor zou het station Hoedekenskerke van de stoomtrein tussen Goes en Hoedekenskerke moeten wijken.

Voormalig wachthuisje (CZZ-067)

Het voormalig wachthuisje is in eigendom bij het waterschap Zeeuwse Eilanden en is momenteel verhuurd aan het café-restaurant (achterzijde) en aan de watersportvereniging (voorzijde) ten behoeve van opslag. Het wachthuisje zal bij het vervangen van de steenbekleding vooralsnog worden verwijderd om het dijkprofiel waterkeringtechnisch in de juiste staat te kunnen aanbrengen. Het dijklichaam zal dan worden aangepast aan de gewenste situatie zoals weergegeven in de bijlage middels stippellijn.

In het Ruimtelijk Plan Overleg (provincie Zeeland, Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) van 9 december 2009 is dit item eveneens besproken, een conceptverslag is te vinden in de bijlagen. De uitkomst hiervan is als volgt:

De verschillende partijen zijn het er over eens dat het gebouwtje te interessant is om te laten verdwijnen. Het heeft immers heeft belangrijke cultuurhistorische waarde als herinnering aan een verdwenen haventje;

Een quick scan ten behoeve van een nadere waardebeoordeling is gewenst (actie gemeente Borsele?). Hierbij kunnen tevens de mogelijkheden voor een eventuele herbesteding worden onderzocht. Tevens zal onderzocht dienen te worden wie de eigenaar is en wie verantwoordelijk is voor de kosten.

Havengebouw (CZZ-068)

Het contract van het café-restaurant op het haventerrein is door waterschap Zeeuwse Eilanden opgezegd. Voorafgaand aan de werkzaamheden aan de dijk zal het café gesloopt worden. Momenteel is de gemeente Borsele bezig met het wijzigen van het bestemmingsplan om de mogelijkheid te creëren een nieuw café-restaurant te laten neerzetten op een nieuwe locatie aan de haven, zie de bijlage.

Conclusie

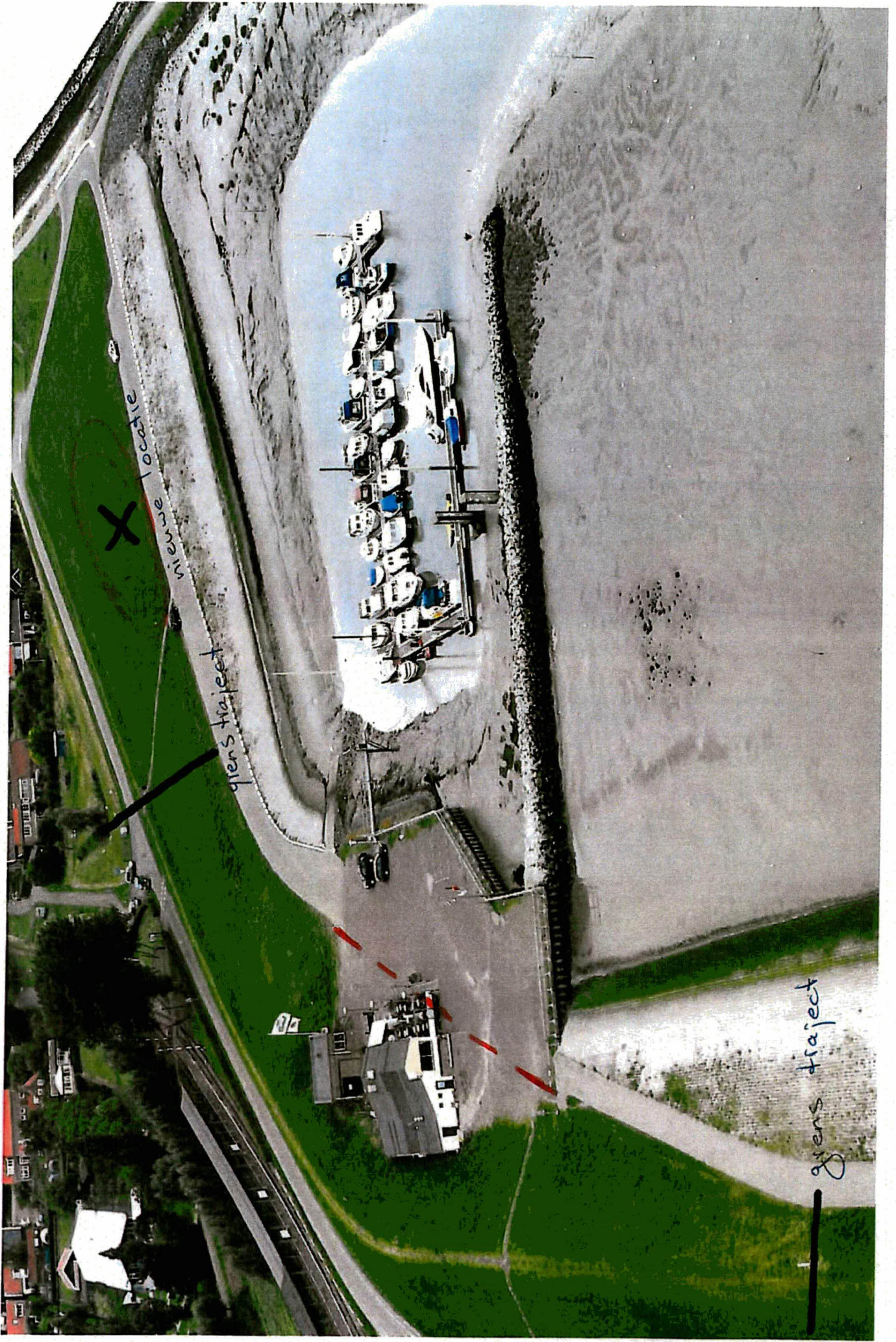
Het project Zeeweringen zal in 2012 de dijk van Hoedekenskerke "restant" versterken en het dijklichaam dusdanig verbreden inclusief het verhogen van de stormvloedberm dat de dijk bestand is tegen een "superstorm" én dat toekomstige kruinverhogingen mogelijk zijn zonder dat het station Hoedekenskerke moet wijken. Door deze werkzaamheden zullen de beide havengebouwen op het terrein verdwijnen.

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen

Datum
11 januari 2010

Een alternatief voor het wachthuisje is het verplaatsen hiervan. Deze ingrijpende en kostbare operatie zal echter niet door het project Zeeweringen plaatsvinden, het projectbureau wilt wel meewerken aan een quick scan en herbestemming door andere partijen.

- einde document -

X

Mijnne locatie

grens traject

grens traject

RUIMTELIJK PLANOVERLEG, concept

Datum: woensdag 9 december 2009

Locatie: Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Middelburg

Aanwezig:

Gemeentelijke Monumentencie. Borsele:

de heer M. Raaijmakers

Provincie Zeeland:

de heer N. van Diepen

Rijksdienst v/h Cultureel Erfgoed:

de heer R. Smouter

Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland:

de heren A. de Klerk, D. Koren en mw M. Boone
(notulen)

Afwezig:

Provincie Zeeland:

de dames M. Geerts en B. Sens

Rijksdienst v/h Cultureel Erfgoed:

de heren J. en C. van Rooijen

Agendalid:

mevrouw E. Vreenegoor (RCE)

de dames N. van Jole en I. van der Weide (SCEZ)

Opening en mededelingen

De heer Koren verwelkomt alle aanwezigen bij het laatste deel van het planoverleg. De heren Van Rooijen (RCE) en de dames Geerts en Sens (prov. Zeeland) hebben zich verontschuldigd.

Projectbureau Zeeweringen (Dijktraject Hoedekenskerke)

Aanleiding en gedachtenwisseling

Op 8 december 2009 is gestart met de ontwerpfase van het dijktraject(je) Hoedekenskerke, een restant waarvoor uitvoering staat gepland in 2012. Het betreft een stuk van 200 meter in het Haventje van Hoedekenskerke. Door de dijkversterking zullen in principe het café en het wachthuisje uit 1930 (veertje Hoedekenskerke-Terneuzen) verdwijnen, het lijkt niet mogelijk ze - zonder hoge financiële kosten - te behouden. Het wachthuisje staat vermeld op de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de Provincie Zeeland; het is geen beschermd monument.

De heer Raaijmakers geeft aan dat het een interessant gebouwtje is. Het is gaaf en heeft een consistente bouwstijl. Bovendien staat op de CHS en herinnert het aan het verdwenen veerpontje. De heer Raaijmakers stelt voor middels een quick scan de waarde nader te bepalen. Wellicht zou de gemeente Borsele hiertoe een besluit kunnen nemen.

De heer Smouter vraagt zich af wat Rijkswaterstaat precies van plan is op deze locatie en of behoud de plannen niet belemmerd.

De heer De Klerk merkt op dat de Westerschelde al eens "door de molen is gegaan" en veel kleine cultuurhistorische elementen al zijn verdwenen. Het weinige wat er dan nog over is dient dan ook eerst gewaardeerd te worden alvorens er beslissingen worden genomen over mogelijke sloop. Daarbij is het is een historisch object dat ook op de CHS staat. In Zeeland, als land van overkanten, is een dergelijke herinnering aan een verdwenen haventje extra van belang.

De heer Smouter merkt dat de spoorlijn perspectieven biedt om dit wachthuisje van een nieuwe functie te voorzien, bijvoorbeeld in de sfeer van recreatie en toerisme.

De heer Van Diepen weet dat de spoorlijn aan de landzijde van de dijk komt. Het lijkt hem een interessante gedachte het gebouwtje te behouden en van een nieuwe functie te voorzien. Het zou dan ook goed zijn als de gemeente Borsele zou laten onderzoeken wat de precieze waarde is en wat er eventueel mee gedaan zou kunnen worden.

Conclusie

De verschillende partijen zijn het er over eens dat het gebouwtje te interessant is om te laten verdwijnen. Het heeft immers heeft belangrijke cultuurhistorische waarde als herinnering aan een verdwenen haventje; Een quick scan ten behoeve van een nadere waardebeoordeling is gewenst (actie gemeente Borsele?). Hierbij kunnen tevens de mogelijkheden voor een eventuele herbesteding worden onderzocht. Tevens zal onderzocht dienen te worden wie de eigenaar is en wie verantwoordelijk is voor de kosten.